

1. V ZVEZEK ZAPIŠI NASLOV:

Učbenik str. 121 - 123

ODSTOTNI RAČUN KOT PREMO SORAZMERJE

Ponovimo:
 $1\% = \frac{1}{100} = 0,01$

• Za ponovitev snovi o odstotkih si poglej spodnji video.

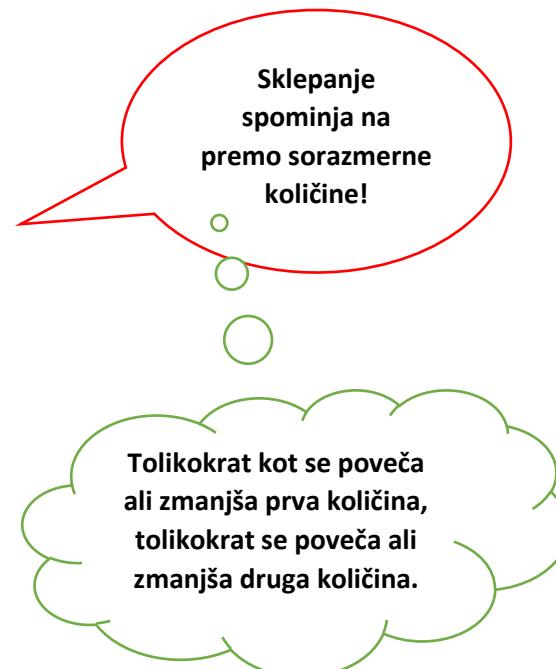
<https://www.youtube.com/watch?v=0N-4iTQ7Z60>

2. Preberi v učbeniku, str.121 uvodno zgodbo.

Poglejmo si, kako nalogo rešimo s pomočjo sklepanja:

3. Prepiši v zvezek:

ODSTOTKI	ZNESEK
100 % : 10	900 €
10 % : 10	90 €
20 % : 10	180 €
30 % : 10	270 €
40 % : 10	360 €

Preverimo še, ali sta količini **delež** in **odstotek** premo sorazmerni:

%	ZNESEK	KOLIČNIK (delež : odstotki)
10 % : 10	90 € : 10	$90 : 10 = 9$
20 % : 10	180 € : 10	$180 : 20 = 9$
30 % : 10	270 € : 10	$270 : 30 = 9$
40 % : 10	360 € : 10	$360 : 40 = 9$
1 % : 10	9 € : 10	$9 : 1 = 9$

Količini **delež** in **odstotek** sta premo sorazmerni!

Količnik predstavlja 1 % celote
(1 % cene izleta)

4. V ZVEZEK REŠI PRIMER ZA VAJO:

Učbenik, stran 122, naloga 4

Žana je prebrala 30 strani knjige, kar je natančno 20 % knjige.

a) Koliko stani je 10 %, 30 %, 50 % knjige?

b) Koliko stani ima knjiga?

Nastavi sklepni račun:

ali

sestavi preglednico:

$$\begin{array}{rcl} 30 \text{ strani} & \dots\dots\dots & 20 \% \\ X & \dots\dots\dots & 10 \% \end{array}$$

$$x = \frac{30 \cdot 10}{20} = 15$$

$$\begin{array}{rcl} 30 \text{ strani} & \dots\dots\dots & 20 \% \\ X & \dots\dots\dots & 30 \% \end{array}$$

$$x = \frac{30 \cdot 30}{20} = 45$$

$$\begin{array}{rcl} 30 \text{ strani} & \dots\dots\dots & 20 \% \\ X & \dots\dots\dots & 50 \% \end{array}$$

$$x = \frac{30 \cdot 50}{20} = 75$$

$$\begin{array}{rcl} 30 \text{ strani} & \dots\dots\dots & 20 \% \\ X & \dots\dots\dots & 100 \% \end{array}$$

$$x = \frac{30 \cdot 100}{20} = 150$$

št. strani	%
30	20
15	10
45	30
75	50
150	100

Ne pozabi zapisati
odgovorov!

5. V ZVEZEK REŠI PRIMERE ZA VAJO:

a) V učbeniku, stran 122, si poglej in prepiši v zvezek Rešen primer 1 in 2a.

b) Učbenik, stran 122, naloga 2,
stran 123, naloga 6, 7, 8

c) Dodatna naloga: učbenik, stran 123, naloga 9, 10, 11

Zdaj pa veselo jutri naprej!

OBRATNO SORAZMERJE

2. V učbeniku, str.124, preberi uvodno zgodbo.

Iz prebrane zgodbe pokušaj ugotoviti, kaj se dogaja s količino pice, ki jo dobi posameznik, če se število gostov povečuje.

Ugotovimo, da sta količini **ŠTEVILO OTROK** in **DOBLJENI DEL PICE** v medsebojni odvisnosti. To pomeni, več otrok, kot bo prišlo na obisk, manjši kos pice bo dobil vsak.

3. Prepiši v zvezek:

	ŠTEVILO OTROK		DOBLJENI DEL PICE	
· 2	1 otrok 1 pica		: 2	
	2 otroka $\frac{1}{2}$ pice			Če se število otrok dvakrat poveča , se del pice, ki ga dobi posameznik, dvakrat zmanjša .
· 3	1 otrok 1 pica		: 3	
	3 otroci $\frac{1}{3}$ pice			
· 4	1 otrok 1 pica		: 4	
	4 otroci $\frac{1}{4}$ pice			

Kako sta torej odvisni količini število otrok in dobljeni del pice?

Če se število otrok **2-krat poveča**, se del pice, ki jo dobi posameznik, **2-krat zmanjša**.

Če se število otrok **3-krat poveča**, se del pice, ki jo dobi posameznik, **3-krat zmanjša**.

Če se število otrok **4-krat poveča**, se del pice, ki jo dobi posameznik, **4-krat zmanjša**.

Če se prva količina **n-krat poveča**, se druga količina **n-krat zmanjša**.

Tolikokrat, kot se **poveča (ali zmanjša)** število otrok, tolikokrat se **zmanjša (ali poveča)** del pice, ki ga dobi posameznik.

Kadar za dve količini velja omenjena odvisnost, sta količini **OBRATNO SORAZMERNI**.

Prepiši definicijo obratnega sorazmerja:

OBRATNO SORAZMERJE

Količini sta **obratno sorazmerni**, kadar sta v takšni odvisnosti, da **tolikokrat**, kot se **poveča (ali zmanjša)** **prva količina**, **tolikokrat** se **zmanjša (ali poveča)** **druga količina**.

4. V ZVEZEK REŠI PRIMERE ZA VAJO:

V učbeniku, stran 125, si pogledaj **Rešen primer 1** ter ga prepiši v zvezek.

5. V ZVEZEK REŠI PRIMER ZA VAJO:

Skupaj rešimo naslednjo nalogu:

Anjin oče se je z avtomobilom peljal s povprečno hitrostjo 80km/h in tako prispel na cilj v 1,5 uri.

V kolikšnem času bi prišel na cilj, če bi vozil s povprečno hitrostjo 60 km/h?

ZGLED 1: reševanje s preglednico

HITROST (km/h)	ČAS (h)
80	1,5
: 80	· 80
· 60	· 60
60	2

Odgovor: Če bi vozil s povprečno hitrostjo 60 km/h bi na cilj prispel v 2 urah..

Sedaj pa si bomo pogledali, kako naloge iz obratnega sorazmerja rešujemo s SKLEPNIM RAČUNOM.

ZGLED 2: s sklepnim računom

S črtama povežemo količini, ki ležita v isti vrstici.

$$80 \text{ km/h} \dots\dots\dots 1,5 \text{ ure}$$

$$60 \text{ km/h} \dots\dots\dots X$$

$$X = \frac{80 \cdot 1,5}{60} = 2 \text{ uri}$$

V števec zapisemo produkt znanih količin (povezana z zeleno črto)

V imenovalec zapisemo količino, ki leži v isti vrstici kot x (povezani z rdečo črto).

Za boljše razumevanje si pogledaj video vodič:

<https://www.youtube.com/watch?v=mmwgIP-T3Xw>

6. V ZVEZEK REŠI NALOGE:

Učbenik, stran 126, naloga 3, 4, 5

Zdaj pa veselo jutri naprej!

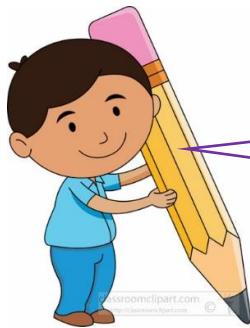
1. V ZVEZEK ZAPIŠI NASLOV in REŠI VAJE:

Učbenik str. 124 - 127

Obratno sorazmerje - vaja

Učbenik, stran 126, naloga 6, 8

Učbenik, stran 127, naloga 11

Naslednje tri naloge prepiši in reši
v šolski zvezek ali na list.

Nato jih fotografiraj ali skeniraj in
jih pošlji svoji učiteljici
matematike do petka, 24. 4. 2020.

1. Na neki šoli je 360 učencev. 18 učencev obiskuje astronomski krožek, 72 učencev sodeluje na različnih športnih dejavnostih, devet učencev poje v pevskem zboru, 36 učencev sodeluje pri multimedijiškem krožku.
 - a) Koliko učencev ne obiskuje nobene dejavnosti na šoli? Delež izrazi z odstotki.
 - b) Koliko odstotkov učencev obiskuje astronomski krožek, športne dejavnosti, pevski zbor in multimedijiški krožek?
2. Prevajalka prevede knjigo v 18 dneh, če prevaja 6 ur na dan.
 - a) Koliko ur na dan bi morala prevajati, če bi želela knjigo prevesti v 9 dneh?
 - b) Koliko dni bi prevajala knjigo, če bi delala dnevno le 4 ure ?
3. Delavci obirajo jagode. 21 delavcev jih obere v 24 urah.
 - a) Koliko delavcev bi isto delo opravilo v 36 urah, če delajo enako hitro?
 - b) V kolikšnem časi bi v istem nasadu obralo jagode 8 delavcev, če delajo enako hitro?

Želim vam prijetne, ustvarjalne, razigrane in zdrave počitnice.

